

Divadelní fakulta AMU

Katedra činoherního divadla

Akademický rok 2017/2018

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Diplomant: Martin Satoranský

Oponent: prof. MgA. Jan Vedral, PhD.

Název práce: **Expresionismus a Wedekindovo Probuzení jara**

Praktickým diplomovým úkolem Martina Satoranského byla dramaturgie bakalářské inscenace Wedekindova Probuzení jara v akademickém roce 2015/2016. Vzpomeneme si na tuto práci (režie Ondřej Štefaňák) jako na dramaturgicky a režijně zdařilou a průkaznou inscenaci nesnadně interpretovatelného textu.

Nyní, se zpožděním, způsobeným meandry diplomantova několikrát přerušeno studia, dostáváme k této praktické diplomové práci také její teoretickou část.

Konstatujeme úvodem, že práce svým rozsahem a aplikační úrovní (v dramaturgické analytické části) překračuje cíle stanovené pro bakalářskou práci. Na padesáti stránkách textu Satoranský nejprve představuje kontexty vzniku Wedekindova dramatu. Věnuje se vzniku literárního expresionismu, a to především v kontextu německy psané literatury, zkoumá vývoj a podněty expresionistické inscenace. V další kapitole se potom zabývá životem a tvorbou samotného autora, ty se mu daří uvést do souvislostí s proměnami společnosti a kulturního kontextu.

Druhá polovina práce je pak věnována samotné hře, na deseti stránkách se autor zabývá komplikovanou a skandály věnčenou cestou hry na jevišti i ohlasy jejího uvedení (a jejich dozvuky ve střeoevropské kultuře, včetně českých ohlasů – např. O. Fischera, F. Götze.) Věnuje se i autorovým představám o scénickém provedení jeho děl, zábavný a dodnes (právě s ohledem na odvolávky postmodernistické manýristické režie na inspiraci expresionismem) je jeho pojem „nezbytný režisér“, kterému Wedekind vytýká urputnou snahu předvádět se na úkor autora a jeho textu.

Všech takto vytvořených souvislostí využívá diplomant v závěrečné kapitole věnované rozboru hry, její interpretaci a z ní vyplývající úpravě. Ta spočívá vedle výrazného krácení textu a značné redukce personálu (a soustředění děje k hlavním postavám) také v akcentaci monologičnosti textu. Aktualizační přístup vidíme např. v interpretaci postavy Mořice jako transsexuální bytosti, genderový a queer výklad umožňují problematiku Wedekindova dramatu zesoučasnit, aniž by došlo k banalizaci či simplifikaci původního autorova záměru. Takový dramaturgický přístup považuji za kompetentní a slibně profesionální.

Práci je třeba vytknout spíše náhodné nakládání s pojmy „čas“ a „prostor“ – a to ve smyslu dramatického a scénického časoprostoru – na str. 47 a 48 i poněkud zjednodušené použití Stanislavského pedagogického konceptu „vnitřního a vnějšího okruhu samoty“ v úvahách o „veřejné samotě“ a o „zrušení čtvrté stěny“. Práci, žel, hyzdí několik hrubých gramatických chyb (str. 18 – Ibsenovi hrdinky, str. 33 – epizody sloužili, str. 35 – byl pro Wedekindovi současníky nepochopitelný, str. 41 – kterýmy - , str. 50 – postavy jsou na scéně sami a izolováni), kolísavá je rovněž správnost použití přivlastňovacích zájmen a zvrátěného zájmena svůj (str. 26 - /Wedekind shlédli / má být zhlédli/

několik inscenací jeho /má být své/ hry Komorní pěvec; str. 28 – Inscenace sklídila obrovský úspěch a svému autorovi hry přinesla obrovský ohlas).

Práce je bohatě zdrojována a citace jsou řádně vyznačeny. Soubor použité literatury svědčí o důkladné přípravě jak inscenace samotné, tak bakalářské diplomové práce.

Práci doporučuji k obhajobě a (s ohledem na pravopisná selhání) ji navrhuji hodnotit známkou B.

Otázky: 1) Projevuje se, podle Vás, vliv expresionismu i v současné německé dramatice a inscenaci? Pokud ano, zkuste uvést některé případy na základě vlastní četby a diváckého zážitku.

2) Zabýváte se v práci monologičností ve Wedekindově hře a také vlastní úpravou, která do podoby monologu převedla některé dialogy. Jaký je podle Vás vztah „předvádění“ a „vypravování“ v těchto monolozích a vztah „dramatického“ a „epického“ v celé hře a Vaší inscenaci?

V Petrovicích u Sedlčan 17. 6. 2018

Prof. MgA. Jan Vedral, PhD.